

Universal Declaration of Human Rights - Lamnso'

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Sá' Yee Kitu Ke Nsay Yee Kùm Ghay Wìr Msòŋ

Shúu Fù

Mo kí dzààn kì kúyín jì wìwìr ve wìr msòŋ ví dzà á fómo Nyùu wùn à jì ghay ngàŋ seé kfà wìr msòŋ sí dzà kinsàŋ ke vitaaví, suuyrú wùn à nyaán é kitu ke nsay,

Mo tà'ntéŋ wùn à nyaán fò ghay wìr msòŋé kù dìnè ne laàyeé a dzè wo lì nyàm se kwa' wo wù bivirin vífí vé wíri wùn à wòŋ wo wíri kì kér fò a yu víjuŋ ve kisunŋnìn keé ngèngèr wùn à Bìmmé, a fò a dzà là fan wùn à fò kitan kì sùn kì kúyín jì dzà á shí wo tavín wo wìr dzàm,

Mo kí dzààn é shí jì nsàr kìn á ghay wìr msòŋ fò wíri shwíy kilòŋ e wiy e ràr sí bì' fò bó á yò' dzàà kér dzàà yimò' fò sà vitú vév fò sa' vitaaví wùn à nà'sí,

Mo kí dzààn é shí fò yù é vitúm vi wáa kòŋnén,

Mo wìr veé Kintatì ke vitum veé kitu ke nsay fèrìn ne nsàr fò sàà bìmmé yév e kùm kinsàŋ ke gháy wìr nsòŋ, fò dìn wìwìr wùn à viku'ùu vé wìr, à viréŋréŋ vé lumèn w' n wíy, e kfèn wáy wáyín jì kikuúyí ke wòŋ wùn à Dzà'em ye juŋe dzè é mva vitaaví ve du'un ví,

Mo vitúm ve dzààn ngàŋ se Kintatì ke vitum veé kitu ke nsay vi kà'àn ne fò áwunee vitu jì á wiy suusín wo', e so fò wìr dzàm wáa ker ghevém e kfàn a lèm nsàr see kùm ghay wùn à vitaaví vé wíri.

Mo wìr dzà'm kúy ghay sìn wùn à vitaaví vìn vi, kí dzà é shí fò nkà'mé vèn wáa dzà eyiìn,

Mo kí dzààn ben,

Dzà'm Ye Ku'ùne

Nèn fùŋ

Sá'yee Kitu Ke Nsay Yee Kùm Ghay Wìr Msòŋ Ràn, jì mfi' njiìn yee réŋ fò wíri wùn à vitúm vi vidzàm, e dú e máy jiwìr wò'ón mò'ón wùn à Vintatì veé wòŋ vi, mo á lem s'a'ràn ghán sidzàm e vífí, a wiy a mùm e mvèm yè'éy wùn à duŋrìi fò a tavír ghevém gháy sìn wùn a vitaaví vìn vi, shishár shishàr, e mvèm wóŋ wùn ákitu ke nsay fò yù, aá kíy e kfàn a lèm kijuujùŋ e mvèm wìr veé vitum ve dzàŋ ngàŋ sí wùn à wìr veé vitum ve áwune sar sà'ràn vi.

1

Á dzàá wìr dzàm réŋréŋ fò ghevám wùn à fò gháy, á yo' dzàá wìr msòŋ jì kwàn. Wìr dzàm kìm k fómo woo fò kwà'ti wùn à fò vífí, a wù kér fò a yù e wùmò' woo wìr moo fàr vā.

2

Wìr dàm kér ghay wùn à vitaaví ví vidzàm mo sá' ràne suuyin là nya' kìn kùm rám, nshòm, kìn lumèn kìn Wíy, kìn lám, bìmmé yee kùm Nyùu, dzàá sa', kwa'ti símó'sí, kitúm wùn à nkè' se dzà'm si, kén, kidzàáy kìn anta' á mó'ó.

3

Wìr dzàm kér vitaaví fò a dzà e tìn, fò yù mo wù ta' a yù e kfàn a dzà e kìnén.

4

Wìr yò' kér fò a lìm vikwàn, kìn a lìm lim yee là vikaanè. Vikwàn wùn à mfìnè wìr msòh, kìn dzà é dzàa rànè yò' kér fò a dzà.

5

Á yò' kér fò a nyàvri e wìr a yù kfàa kinyò ke kí wáa kìn moo ji wìr yó' dzà á wír bèy.

6

Fo nsər si, wìr dzàm kér ghay vùá' vidzàm fò a yensín ji wír.

7

Wìr dzàm dzà réhrénj é sar nsər. A nsər kér fò a shìy wun réhrénj là nya'. Nsər kér fò a kìn wìr dzàm réhrénj là nya' e ghan se kinyà' kí nàan ne e nèn bvà' sá' wìr msòh rən. Lá wìr yò' a bayír wíri ji á wáa leéy á mó'ó ntén.

8

Wìr dzàm kér ghay ji nsər yeé wòn nàó e wun kinyò, e tàr kijn e ghan se wìr /wíri bvà'an nsər ye wonje foon kìn ye yì dzàan é nwà' nsər woó wòn, ji yì wáa shìy wun/áwune.

9

Lá wìr yò'wìy koò wír e fin e lav, e nà'si kìn e jùm fo wòn, a bó nsər yeé wòn yo' bümé.

10

Wìr dzàm kér ghay réhrénj fo á sá' nsa'rə là kilo', a wù kér ghay ji á sá' á nsa' rə é lav nsa' yeé ngèngèr ye yì tíy fo wun kitu, kfən sá'nsa' réhrénj mo yì dzàan là kilo' fòo dìn vitaávi ve wù kéri wùn à vinyo ve wù kér fòo yù vi wùn à nsa' yee kùm wun.

11

1. Wìr dzàm wo á toyin wun e kinyó kér ghay fo kwa'tù wáa dzà ji wù dzà á là jay, e meé e ghan se wù tiim e ngèngèr e kibà' ke nsa' aá sá' wun réhrénj mo nsər dzàan, e bóo yen jay vā bì' fo dzàan fen fo dzà dzáa sí fààsín fòo sà wun.

2. Bó yò'dzà á koò wír ji bì' fo wù bù'un kinyo, kìn dzà kinyo kee là ndzàn ke á gov wír sho, e sar nsər wónj kìn yeé kitu ke nsay e ghan se kinyo kee shooy ki kooyin, a bó yò' dzà á fò nge' là' ye yì shaa kinyo ke nwèrín kì bù'un e ghan se kinyo kì kì kooyin.

12

Á yò' kér fòo nàó e wìr kilitù ké dzá'ə'm, kfàa', lá', ntum si kìn fò a ròn ghvám rá, kìn yir rá, a bó yò'dzà mo nsər ta'á. Wìr dzàm kér ghay fo nsər kijn wun fo vinyò fèn.

13

1. Wìr dzàm kér ghay fò a ghan a shíy aáwunee mvàm wonj mo wù konjé.

2. wír dzàm kér ghay fòo fàa fo wòn wúmó'ó kìn fo vāó, e kfən a ker vitaávi fòo kfən e bàam e wun wòn.

14

1. Wìr dzàm kër ghay wo dzà wù wàa tà' e kǝn a yu vijun ve kibeèy fò kinjuyrì wìr kìn dzà é kitum kiné kí.
2. Kibeèy kin kí yò'dzà kí wàa dzà fo wìr vee mo a nyén fo nsa' se bó sí yo' kùm dzà sa' yee wòn wùn à vinyo ve bó ví yò' tóm ashíi wùn à nsar se vintatì veé kitu ke nsay.

15

1. wìr dzàm kër ghay e wun wòn fò a dzà wan Nsay.
2. Bó nsar yo'bùmé ji á shá'nín á wìr fo wun ghay moo wan nsay kìn fò sha'nín ghay vó fo wù kúvsín kitúm kǝ (won vó')

16

1. Vilum wùn à Vikiy ve á kuyin ne là biíy kùm rám, won wùn à biímée, á kër ghay fò a ker tátí vijin, a fèr kǝá. Áwune kër vitaávi rénrè é ghan sé tátí vijin, e mvàm dzà'm tátí vijin wùn à ghan sé jàvsin.
2. Tátí vijiné kù dzà cá' a dzà cá' a dzà fo Wíty wùn Lùmèn ve á biimen fo áwune vitu ji dzà á wàa dzà.
3. Kǝá dzà fómo Nyù, a kǝn dzà kintatì ke ngwàrìn wòn, a kitúm wùn à wonje kër fò a kù.

17

1. Wìr dzàm kër vitaávi fò a ker vífá vó fo wun kitu rénrè mo dzà wù wàa ker e kintatì wùn à wìr á mó'ó.
2. Nsar yo'bùmé ji wìr wùmò' kinen á wìr wùmò' fo wun kej.

18

Wìr dzàm kër ghay fò a ker kwa'ti rá, vífí vó wùn à biímé rá. Ghay ráne tátí vitaávi vee fò kuvsín dzà biímé Nyíy, fo wun kitu kìn é Kintatì wùn à wìr á mó'ó wùn à é ngèngèr kìn kintatì fò dìn biímé rá moo é dùnrì, e yì, e ghvàm wùn à fò lèm nsar.

19

Wìr dzàm kër ghay fò shù kinyo wùn à fò suíy kwa'ti rá; ghay ráne fò vitaávi fo wìr wáa tiy e wun nshù là kinjivìr wùn à fò tà', e sàási, e kǝn sàmèr sá'ka wùn à kwa'ti sì e dzà see mo sá'ka yì ghánen sho e kitu ke nsay là biíy.

20

1. Wìr dzàm kër ghay fò tarnín wùn à wíri e kǝn tátí kintatì ke dzà'm yee nyaán.
2. Lá wìr yò' kàn wìr ji wù tátí á kintatì ke bó yò' dzàen koj rá.

21

1. Wìr dzàm kër ghay fò a dzà e mvàm sa'yee wun wòn, fo wun kitu kìn fò sho' wíri aá lì kirá' kǝ.
2. Wìr dzàm kër ghay rénrè fò li kinyo kǝ e dù sho e virà' vé lìm vee wun wòn aá ka'ay.
3. Tím sa' yee wònè wiy a dzà, a dzà mo wíri kojè. Koj ráne wiy a dìn wún é dzà ye á wiy a sho'tí wíri shó e ghan sí ghan sí là kilo', a shó' tí ráne wiy a yù wìr dzàm wo wù kuyin ne wùn à virénrè ví, aá wiy a sho' e kilìtì kìn é dzà yee réy yimò' ye yì shwinen ràn.

22

Wìr dzàm, moo wìr woó wòn kér ghay ló a dzà e kinèn, e klàn a yen ji woŋe wùn à vitúm vimó' ví suúsín á wó, a kin wun réŋréŋ mo káy kin kéŋe dzàà'n é wòn si wòn si, e kùm ghay dzàà keŋ, dzà'òm wùn á lí woŋ wov ve dzààn ku fò wun vùvìr wùn, wùn à ghwáme.

23

1. Wìr dzàm kér ghay fò a ker lim. Fóo sho' kfàà lim ye wù koŋè, e laá yò' a bo' wun, é wù wáa lim lim a yu vijun wùn à ji wù wáa dzà e kinèn fò kibun ke lim.

2. Wìr dzàm wo wù lim lim réŋréŋ kér fò a ker vila'ày réŋréŋ là nya'.

3. Wìr dzàm wo wù lim lim kér ghay fò a ker vilaámé vee réŋ ve ví gheenén wun ve dzà ví tòmm wun wùn à kfàà rəá ji a dzà yí wáa ker vùvìr ve wìr msòŋ, wùn à ntom símó' sí, a shíi fèn dzà se sí wáa kin dzà'òm rá.

4. Wìr dzàm kér ghay fò kè' kin fòo tatí vintatí ve ví kin lim rá vee wun kòŋ.

24

Wìr dzàm kér ghay fòo meémè fo shuu lim a yù kifá ke wù koŋè, e tatí wùn à ghán sé lim se sí wáa dzà sì gheénén wùn à vishíy ve bam ví, a meémè yee kè' fò ŋgám ye yí wáa ker vilaámé.

25

1. Wìr dzàm kér ghay fòo a ker dzà'òm ye yí wáa dzà e gheénén fòo yù é wùn wun wáa dzà e távin wùn à kfàà rəá, moo fò vīyikìr, ndzəy, lav wùn à shív sí, a vīnyo veé shíi ve ví wáa sə wun, e kfān a ker ghay fo á wáa leéy fo wun e ghan sé kibun ke lim, se yāsí, sé ndzám, sé vīŋkfə, sé vidzəənə kin kighà' woó dzà'òm wo wù shaàne vitaávi vó.

2. Yìy wùn wàn kér ghay fò a ker leéy wùn àsá yee jeéyí. Wón adzàm ve a dzààn kin é mvàm tatí vijin kin é visàkii kér ghay réŋréŋ fò a dzà à kinèn é dzà'òm.

26

1. Wìr dzàm kér ghay fòo ye'éy ŋwà'. Yé'éy ràne kér fò a dzà kisáŋ, a kí fèmm ghà'é le, e ŋkè'se á dzàá yìy yé'éy sho yíyin. Ŋkè' yé'éy ye yiyin ràn kér fò a dzà kù fo wìr dzàm. Yé'éy fèr wùn à yé lime kér fò a dzà tèéter fo wìr dzəm. Yé'éy se tavkín sí se sí shaàn sìn sí wiy a dzà fo wìr dzàm reŋréŋ mo vifíi vó ví dzààn.

2. Shíi ŋwà'wo ye'éyíne kér fò a dzà fòo yù é wìr kiíy wùn à fòo tavír ghwám yee kùm ghay wùn à vitaávi vé wìr msòŋ ví. Yí kér fòo kuyír yúnín, a lí vīnyo fotèr, a kuyír vīŋkar e vitúm vidzəm ví mvəm, e mvəm kfà se wìr msòŋ kin vitatí ve dzàà bìmmé Nyù, e kdàn a tavír lim se kintatí ke vitum veé kitu ke nsay fò a lèmm nyaáj.

3. Atàr wùn aàyìyí kér ghay fòo sho' kfàà ye'éy ye dzà á wáa fo e wón véví.

27

1. Wìr dzàm kér ghay fò a tatí là kan e vinyò ve lù woo wun wòn, e kfān a yu vijun ve fèr, a ker kilíj fo kikuuyí ké vinyò ve á tàrìn ne kijun wùn à sé' və.

2. Wìr dzàm kér ghay fò dzà e kinèn fò yir wùn à fò sé' wo wù loòn fo wun fèr kin dzà yé tàr vinyò, sánj wùn à yé fèr kùwoo.

28

Wìr dzàm kér ghay fò a ker nyaáj e wun wòn wùn á kitu ke nsay, e fí' a ker ghay wùn à vitaávi vó ví mo sá' ràne suuyin.

29

1. Wìr dzàm kër fò a lìm, a dzà e wun kilij bì'fò dzààn fò cá'cá' fò dzà wù kù'yír kitú kfó là kinjivìr.
2. Mo wìr dzàm dìn ghay sìn wùn à vitaáví vó ví, wiy a sàr cá' vinyo vee mo nsər suuyì, e fĩ' a kìn kífy wùn à ghwóme fò ghàyy wùn à vitaáví vé wìr á mó'ó wùn à fòo runér réjréj mo lù wo jun, nyaáñ woó wòñ wùn à dzà'əm ye june e wòñ wo wìr dzàm kër ghay shoo ta'à.
3. Bó yò'dzà a dìn ghay sìn wùn à vitaávi vin vi jeéy e shaà fò dzəə yee mo kintatì ke vitúm veé kitu ke nsay ki ta'à.

30

Ki nyo ki yò'dzà shó e sa' fèn ke dzà kitúm, kintatì kìn wìr wù bìnér jì kí fò wun vitaávi jì wù wàá yìi á kinyo ke kí laar á ghay sí wùn à vitaávi ví ve á sañen é sa'fèn.
